

Huvudman

Integrationsförening för invandrare och flyktingar, org.nr. 817603-1253

Ärendet

Tillsyn av huvudmannen Integrationsförening för invandrare och flyktingar med skolenhet Manar Al-Houda skola belägen i Uppsala kommun; nu fråga om återkallelse av godkännande enligt 26 kap. 14 § skollagen (2010:800).

Beslut

Skolinspektionen återkallar med stöd av 26 kap. 14 § skollagen godkännandet av Integrationsförening för invandrare och flyktingar som huvudman för Manar Al-Houda skola i Uppsala kommun. Återkallelsen gäller från och med att beslutet har vunnit laga kraft, dock tidigast från och med den 1 juli 2024.

Genom återkallelsen upphör alla godkännanden¹ för Integrationsförening för invandrare och flyktingar att bedriva förskoleklass, grundskola årskurserna 1-9 samt fritidshem att gälla.

Integrationsförening för invandrare och flyktingar har i enlighet med ovanstående inte rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Skolinspektionen prövar inte ärendet i den del det avser arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd.

Beslutet får enligt 28 kap. 2 § skollagen överklagas, se bilaga.

---

¹ Skolverkets beslut den 25 april 1995, dnr 94:1237, Skolverkets beslut den 14 februari 1996, dnr 95:1449, Skolverkets beslut 23 september 1997, dnr 97:893 och Skolverkets beslut den 11 november 1999, dnr 99:225514.

Om ärendet

Integrationsförening för invandrare och flyktingar, org.nr. 817603-1253 (nedan kallad Föreningen) är en ideell förening som är huvudman för en skolenhet, Manar Al-Houda skola (nedan kallad skolan) i Uppsala kommun. Läsåret 2023/2024 är 123 elever inskrivna i skolan. Föreningen har godkännande för att vid skolenheten bedriva förskoleklass, grundskola årskurserna 1-9 och fritidshem. Föreningen bedriver i dag förskoleklass, grundskola 1-6 och fritidshem. Föreningen har tidigare även haft godkännande som huvudman för förskolan Manar Al-Houda i Uppsala kommun.

Skolinspektionen inledde under våren 2022 en tillsyn av Föreningen efter att ha fått in uppgifter om eventuella missförhållanden. Tillsynen har omfattat bestämmelserna om ägar- och ledningsprövning och prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar. Syftet med en ägar- och ledningsprövning är bland annat att avgöra om huvudmannen och personerna som ingår i prövningen är lämpliga att bedriva skolverksamhet.

Tillsynen utökades under hösten 2022 till att även omfatta arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd på skolan.

Skolinspektionen besökte skolan den 25 januari 2023 och genomförde lektionsobservationer och dokumentstudier. Intervjuer genomfördes med lärare, personal i elevhälsan, rektorn och representanter för Föreningen mellan den 31 januari och 12 april 2023.

Till grund för detta beslut ligger uppgifter och dokumentation som Föreningen inkommit med, vad som framkommit under intervjuer med representanter för Föreningen och personal på skolan, beslut och andra handlingar från andra myndigheter samt beslut och dokumentation från ett av Skolinspektionens tidigare tillsynsändanden. Föreningen har yttrat sig över de uppgifter som lagts till grund för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Föreningens ledningskrets

Av årsstämmoprotokollen för år 2015 – 2023, inklusive protokoll från extra årsstämmor 2022 och 2023, samt uppgifter från Föreningen framgår följande.

Föreningens styrelse består av ordföranden AA samt styrelseledamöterna BB, CC, DD, EE och FF.

BB och DD har ingått i styrelsen sedan februari 2022. DD är kassör i styrelsen. BB har även varit skolans rektor sedan 2014.

CC har varit del av styrelsen sedan 5 maj 2023 och var firmatecknare för Föreningen under perioden 25 februari 2022 – 5 maj 2023. CC har haft olika roller i verksamheten sedan denna startade 1995, främst klass- och lärarassistent men även annat, till exempel vaktmästare. Enligt inskickade årsstämmoprotokoll var CC styrelseledamot även under åren 2015 – 2018.

EE och FF har varit del av styrelsen sedan juni 2023. FF arbetar som bland annat modersmåls lärare på skolan och har tidigare haft uppdraget som valberedning för Föreningen. Styrelseledamoten EE är sedan januari 2023 anställd som kurator på skolan.

Enligt de årsstämmoprotokoll som Föreningen gett in till Skolinspektionen har AA varit styrelseledamot sedan maj 2018 och styrelseordförande sedan februari 2022. Uppgifterna om när AA blev styrelseordförande har bekräftats av såväl AA som andra representanter för Föreningen. Under våren 2022 uppgav Föreningen att AA hade varit styrelsemedlem sedan våren 2020. AA har själv i en intervju under våren 2023 uppgett att hon inte ingått i styrelsen innan hon blev ordförande i februari 2022. Föreningen har i augusti 2023 läst igenom och godkänt protokollet i vilket detta framgår. I december 2023 har Föreningen, när de lämnat synpunkter på annat beslutsunderlag, uppgett att AA svarade så för att hon uppfattat frågan fel. Hon har suttit i styrelsen tidigare men hade då en mindre framträdande roll och liten erfarenhet. AA arbetar som biträdande rektor på skolan och har tidigare varit rektor på Föreningens förskola.

Styrelseordföranden AA är dotter till HH som var med och grundade skolan. HH var styrelseordförande från det att skolan startades till år 2022 och skolchef fram till år 2023. Han har även varit rektor på skolan från starten fram till år 2014.

EE är dotter till en anställd på skolan och är syskonbarn till II som var styrelseledamot från åtminstone 2 maj år 2015 till 19 februari 2022 och som undertecknat årsredovisningarna avseende verksamhetsåren 2015 – 2020. II är anställd på skolan och arbetar med administration. Hon är förälder till en lärare på skolan och syskon till en annan av skolans anställda.

Styrelsen väljs av Föreningens medlemmar och de som utses till styrelsemedlemmar ska, enligt stadgarna, även vara medlemmar i föreningen. Föreningen har uppgett att medlemmarna i föreningen främst består av anställda på skolan samt att en del före detta elever är medlemmar. I november 2023 uppgick antalet medlemmar i föreningen till 25 personer.

Föreningens stadgar

Av Föreningens nuvarande stadgar, som trädde i kraft den 6 maj 2017, framgår följande.

Styrelsen ska bestå av minst fem ledamöter (10 §). Samtliga medlemmar över 18 år får kandidera för medlemskap i styrelsen och den som kandiderar ska vara registrerad medlem i föreningen längre än ett år (16 §).

Årsmötet är Föreningens högsta beslutande organ. Ordinarie årsmöte ska äga rum i maj varje år (17 §). På årsmötet ska bland annat följande ärenden behandlas; val av ordförande, sekreterare, justerare och rösträknare vid årsmötet, behandling av verksamhetsberättelse och årsredovisningen för det senaste verksamhetsåret, beslut och fastställande av revisionsberättelse för senaste verksamhetsåret, ansvarsfrihet för styrelsen, fastställande av medlemsavgiften, val av två revisorer och val av valberedningen (19 §). Valberedningen ska bestå av minst två ledamöter (21 §).

Revisorer väljs för ett år, helst ska en av revisorerna vara en auktoriserad och godkänd revisor. Styrelsen ska senast två veckor före årsmötet avge årsredovisningshandlingar till revisorerna. Om någon revisor slutar sitt uppdrag, vilket ska ske skriftligt eller på annat sätt vara väldokumenterat, räcker det med att en revisor undertecknar revisionsberättelsen. (22 §).

Föreningens räkenskapsår följer verksamhetsåret, med början den 1 januari varje år (20 §).

Föreningens ekonomiska redovisning och förvaltning

Skolinspektionen har tagit del av årsredovisningar och revisionsberättelser för räkenskapsåren 2015 – 2022 , information från Föreningen avseende styrelsens sammansättning, årsstämmaprotokoll för räkenskapsåren 2015 – 2023 samt protokoll från extra årsmöte år 2022 och 2023. Av dessa handlingar framgår bland annat följande.

I samtliga revisionsberättelser för räkenskapsåren 2015 – 2022 har en auktoriserad revisor lämnat anmärkningar. Bland annat har anmärkning lämnats samtliga år om att årsredovisning inte lämnats för revision inom sådan tid som framgår av stadgarna och för åren 2016 – 2022 om att årsredovisningen inte upprättats inom sådan tid som framgår av stadgarna.

Samtliga årsredovisningar avseende räkenskapsåren 2015 – 2022 har upprättats mer än sex månader efter det aktuella räkenskapsårets utgång. Årsredovisningen för 2022

upprättades den 18 augusti 2023. Ingen av de övriga årsredovisningarna har upprättats före september månads utgång året efter det aktuella räkenskapsåret. Årsredovisningen för 2017 upprättades den 7 februari 2019. Årsredovisningen för 2021 upprättades i november 2022.

Av årsredovisningarna för räkenskapsåren 2019 och 2020 framgår att resultatet enligt årsredovisningen för 2019 inte överförts på ett korrekt sätt till årsredovisningen för 2020. Den skattekostnad som redovisats i årsredovisningen för räkenskapsåret 2019 finns inte i årsredovisningen för 2020 för jämförelseåret 2019. Eget kapital per den 1 januari 2020 har ökat lika mycket som den skattekostnad som inte redovisas i jämförelseåret.

Under huvudmannaintervjun i februari 2023 har Skolinspektionens utredare frågat Föreningens representanter hur man ser på att Föreningen upprepade gånger fått anmärkningar om sent upprättad årsredovisning. Styrelseledamoten DD har då uppgett att årsredovisningen för år 2021 hamnade lite mellan stolarna, att han felaktigt trodde att allt var inlämnat till revisorn men att det inte var så samt att Föreningen redan påbörjat bokslutet för 2022. På fråga om det sker någon kommunikation med revisorn angående anmärkningarna har DD uppgett att Föreningen, när de får revisionsberättelsen, frågar vad anmärkningen gäller samt att den senaste anmärkningen var att årsredovisningen var sen vilket inte var någonting att diskutera eftersom det bara är så och de kan inte skruva tillbaka tiden. Han ser nu till att deklARATIONERNA skickas in mycket tidigare och att allt sker i tid.

Under perioden 2 maj 2015 – 19 februari 2022 hade styrelsen fem styrelseledamöter. Styrelsen hade under perioden 19 februari 2022 – 5 maj 2023 tre ledamöter och en suppleant och under perioden 5 maj 2023 – 2 juni 2023 fyra ledamöter. Från den 2 juni 2023 och framåt har styrelsen sex ledamöter. Samtliga årsredovisningar har undertecknats av två styrelseledamöter utom årsredovisningen för 2021 som har undertecknats av en styrelseledamot och en extern firmatecknare.

Av protokollet från det extra årsmötet den 19 februari 2022 framgår att det på mötet beslutades att styrelsen skulle bestå av tre ledamöter och en suppleant. Tre styrelseledamöter (AA, BB och DD) och en suppleant (GG) valdes. Dessa personer valdes på nytt för dessa uppdrag under det ordinarie årsmötet samma år.

Under intervjun med representanter för Föreningen i februari 2023 har Skolinspektionen frågat om Föreningen ändrat sina stadgar och påpekat att man vid intervjutillfället var tre styrelseledamöter trots att det av stadgarna framgår att man ska vara minst fem ledamöter. Representanter för Föreningen har då uppgett att stadgarna inte ändrats, men att de behöver kolla igenom stadgarna tills årsmötet i maj 2023 och kanske förändra dem. En av representanterna har också förklarat att styrelsen kommer att lära sig sådant efterhand och att de är nybörjare på styrelsearbete.

Under det ordinarie årsmötet i maj 2023 valdes fyra personer till styrelsen (AA, CC, DD och BB). Vid ett extra årsmöte fyra veckor senare valdes ytterligare två ledamöter in i styrelsen (EE och FF).

I protokollen från årsmötena som hölls åren 2017 – 2022 har antecknats att verksamhetsberättelse, ekonomisk berättelse och revisionsberättelse för ”senaste år” behandlats och godkänts, men däremot inte årsredovisning. I protokollen från det ordinarie och det extra årsmötet 2023 finns inte någon anteckning om att revisionsberättelse, ekonomisk berättelse, verksamhetsberättelse eller årsredovisning för 2022 behandlats. Inte heller finns antecknat att frågan om ansvarsfrihet för styrelsen, fastställande av medlemsavgiften, val av ordförande, sekreterare, justerare eller rösträknare behandlats vid årsmötet 2023.

Vid varje årsmöte 2017 – 2022 valdes två revisorer. Under årsmötena 2017 – 2022 valdes en person till att utgöra valberedning. I protokollen från årsmötet och det extra årsmötet 2023 finns inga anteckningar om val av revisor och inte heller av valberedning.

Skattetillägg och förseningsavgifter

Skolinspektionen har i ärendet tagit del av utdrag från Skatteverket som gäller Föreningen. Av utdragen framgår bland annat följande. På grund av att Föreningen inte i rätt tid lämnade in inkomstdeklarationer för verksamhetsåren 2017 respektive 2020 beslutade Skatteverket om skönsbeskattning och påförde Föreningen skattetillägg och förseningsavgifter (beslut i november 2018 respektive november 2021). Besluten omprövades och skattetilläggen togs bort när inkomstdeklarationer för de aktuella åren lämnats in av Föreningen. Skatteverket beslutade vidare att påföra Föreningen förseningsavgifter för sent inlämnade moms- och arbetsgivardeklarationerna avseende september och november 2020.

I revisionsberättelsen för 2019 anmärker revisorn på att Föreningen under räkenskapsåret inte hade betalat avdragen skatt och sociala avgifter i rätt tid. I revisionsberättelserna avseende räkenskapsåren 2016 och 2017 anmärker revisorn på att Föreningen under verksamhetsåret inte i rätt tid och med rätt belopp vare sig redovisat eller betalat avdragen skatt och sociala avgifter. I revisionsberättelsen avseende räkenskapsår 2015 anmärker revisorn på att Föreningen under året inte betalat arbetsgivaravgifter och källskatter i rätt tid.

Under intervjun med representanter för Föreningen i februari 2023 har Skolinspektionens utredare frågat hur man ser på att revisorn lämnat anmärkningar om att skatter och avgifter har betalats in för sent. Styrelseledamoten DD har då uppgett följande. Skatter och avgifter är betalade i tid sedan ett år i alla fall. Angående sent inbetalda skatter så var det så små belopp och några dagar försenade bara. Det tar tid för pengarna att komma in på skattekontot. Exempelvis när arbetsgivaravgifter dras från skattekontot den 12:e och Föreningen har betalat in pengarna den 10:e så kan det dröja flera dagar innan det kommer in på skattekontot vilket gör att det blir lite dröjsmålsränta.

Skolinspektionen har även tagit del av utdrag från Skatteverket beträffande de personer som ingår i Föreningens ledningskrets. Av dessa framgår bland annat följande. I Skatteverkets register finns det två anmärkningar beträffande DD som privatperson. Skatteverket fattade den 25 mars 2022 beslut om ändring av slutlig skatt för DD avseende beskattningsåret 2020 och om skattetillägg. Skatteverket bedömde att DD lämnat en oriktig uppgift genom att inte redovisa förmån av resa i underlaget för inkomstskatt, vilket lett till att hans beskattning blev felaktig. Av Skatteverkets beslut framgår att DD:s bolag hade bokfört resekostnader om 37 930 kr för en resa till Dubai för fem personer som avdragsgill skattefri konferensresa. Skatteverket har bedömt att det istället rört sig om privata levnadskostnader och att resan var en förmån som DD skulle beskattas för.

Ekonomiska förutsättningar

Föreningen har i ärendet inkommit med årsredovisningar avseende räkenskapsåren 2020, 2021 och 2022 samt aktuell balans- och resultatrapport för perioden januari till och med juni 2023. I ärendet har även en kreditupplysning inhämtats från Upplysningscentralen (UC). Av utredningen framgår att Föreningens omsättningstillgångar överstiger de kortfristiga skulderna och att Föreningen har medel för att täcka de redovisade förlusterna.

Uppgifter som Föreningen lämnat till Skolinspektionen i en tidigare tillsyn

Uppgifter om elevhälsan som framkom vid tillsyn åren 2017 – 2018

Skolinspektionen genomförde ett tillsynsbesök på skolan under våren 2017 (ärende med dnr 2016:11310) och granskade bland annat elevhälsans arbete. Vid intervjun med skolsköterskan och specialläraren framkom att elevhälsan, vid tiden för tillsynen, bestod av skolsköterskan som hade en anställning som motsvarade 20 procent, en speciallärare och rektorn (BB) samt att kurator och psykolog köptes in vid behov. Vid rektorsintervjun uppgav BB att skolan tog kontakt med psykolog eller kurator vid behov, men att sådant behov funnits väldigt sällan och att psykolog bara anlätts vid enstaka tillfällen. BB uppgav även att skolsköterskan hade en viss "kuratorisk roll" och att hennes erfarenheter utifrån hälsosamtalen kunde bidra i kartläggning av hur eleverna mår.

I ett beslut som meddelades i juni 2017 bedömde Skolinspektionen att det var en brist att personal med psykologisk och psykosocial kompetens inte deltog i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på skolan och att sådan kompetens inte heller fanns vid någon av elevhälsoteamets träffar. Skolinspektionen konstaterade vidare att Föreningen inte uppfyllde författningarnas krav avseende att elevhälsan skulle användas främst förebyggande och hälsofrämjande och förelade Föreningen att vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister.

Skolinspektionen följde upp beslutet våren 2018. I samband med detta hölls en intervju med rektorn BB som då lämnade i huvudsak följande uppgifter.

Personal med psykologisk respektive psykosocial kompetens hade under våren 2018 anställningar som omfattade 20 procent vardera. Anställningarna kunde utökas vid behov, men var aldrig mindre än 20 procent. Psykologens och kuratorns arbetsuppgifter innefattade bland annat deltagande i elevhälsans arbete vid skolenheten. Vid elevhälsans möten fördes diskussioner om hur psykologen och kuratorns kompetens bäst kunde komma till användning. Visade det sig att de behövde arbeta mer än 20 procent för att behov uppstått, fattades beslut om en tillfällig utökning av deras uppdrag. Psykologens och kuratorns arbetsuppgifter hade i tiden efter Skolinspektionens beslut intensifierats och utökats. Tidigare deltog de inte i elevhälsans möten. Kurator och psykolog arbetade under våren 2018 bland annat med handledning på individ och gruppnivå om det fanns behov av det, vilket det hade funnits i tiden efter Skolinspektionens beslut. Elevhälsan, som innefattade medicinsk, psykosocial, psykologisk och specialpedagogisk kompetens, hade regelbundna möten en gång per månad, eller oftare vid behov. I elevhälsoteamets arbete låg bland annat att överväga och besluta om vilka funktioner som, i de enskilda fallen, behövde delta i det förebyggande arbetet. Exempelvis hade elevhälsans olika kompetenser samarbetat för att identifiera den problematik som skolans nyanlända elever kunde möta vid ankomsten till skolan.

Av intervjun framgick även att elevhälsans olika funktioner handledde såväl lärare som elever i förebyggande syfte, både på individ och gruppnivå, och var även delaktiga i att organisera workshops i klassrummen, om exempelvis kränkande behandling. För att möjliggöra elevhälsans arbete hade personalen arbetat aktivt med att synliggöra de olika funktionerna i elevhälsan och vilka arbetsuppgifter de hade. Samtliga funktioner inom elevhälsan hade i allra högsta grad deltagit i det hälsofrämjande arbetet vid skolenheten.

Vid efterföljande telefonsamtal med BB förtydligade han att tjänsterna som psykolog och kurator innehades av två olika personer.

Uppgifterna som BB lämnade till Skolinspektionen under våren 2018 lästes igenom och godkändes av BB och av Föreningen genom dåvarande styrelseordföranden HH.

Skolinspektionen avslutade sin tillsyn av skolan då det av de uppgifter som lämnats till myndigheten bedömdes att Föreningen hade vidtagit nödvändiga åtgärder för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Nya uppgifter om elevhälsan som framkom vid tillsyn våren 2023

Under våren 2023 intervjuade Skolinspektionens utredare skolans skolsköterska och specialpedagog. Vid intervjun uppgav en i personalen att skolan saknar kurator och att det finns behov av att ha en kurator. I syfte att utreda hur elevhälsan sett ut från 2018 och framåt och specifikt hur tillgången till kurator sett ut under perioden hölls i april 2023 en intervju med rektorn BB. Han informerades om syftet med intervjun i god tid innan den hölls. Under intervjun uppgav BB bland annat följande.

Det fanns ingen kurator på skolan under vårterminen 2018. Elevhälsan bestod av en skolsköterska, en specialpedagog och BB. Det fanns ingen större grupp som de hade tillgång till, men de hade möjlighet att ta in skolläkare och psykolog vid behov. Psykologen gjorde vissa utredningar vid behov, sådant behov uppstod en eller två gånger per läsår. Psykologen har aldrig medverkat vid några elevhälsoteamsmöten. På de möten som hölls 2018 deltog BB, skolsköterskan och specialpedagogen. Vid de tillfällen då psykologen skulle anlitas diskuterade de tillsammans och förklarade det specifika ärendet för psykologen. Skolan hade under våren 2019 ett gästspel av en kurator, bortsett från denna korta period har det varit skolsköterskan som även fungerat som kurator. Så har det alltid sett ut, fram tills våren 2023 då en kurator anställdes. Skolsköterskan arbetade aldrig mer än 30 – 40 procent under 2018 eller därefter. På fråga om det var uttalat att skolsköterskan även skulle fungera som kurator uppgav BB att det inte var uttalat till skolsköterskan att hon arbetade som kurator. På kontraktet med henne stod inget om det. Det stod enbart att hon skulle arbeta som skolsköterska. Men skolsköterskan hade ”kuratoriska” samtal med elever, som kom till henne för att prata.

Under intervjun informerades BB om att det av beslut och dokumentation från Skolinspektionens uppföljning under 2018 framgår att skolan under vårterminen 2018 uppgett att de hade en psykolog och en kurator och att båda personerna då arbetade 20 procent på skolan. BB har då uppgett att uppgifterna från 2018 inte stämmer. Skolan hade inte någon kurator anställd på 20 procent och man hyrde in psykolog vid behov. BB har inte någon bra förklaring till varför det står som det gör i dokumentationen i det tidigare ärendet.

BB och Föreningen har i augusti 2023 getts tillfälle att lämna synpunkter på protokollet från bland annat intervjun med BB och har då uppgett att de inte har något att invända utan att de står bakom det som står i protokollet. Föreningen har härefter i december 2023, när den beretts tillfälle att lämna synpunkter på bland annat tjänsteanteckningen från samtal med BB 2018, uppgett bland annat följande. Dåvarande skolsköterska (till och med 2023) fungerade som kurator men hade inte det inskrivet i sin tjänst. Det låga elevantalet och behovet styrde detta. En renodlad kurator har tagits in vid behov och Skolinspektionen har varit i kontakt med henne.

Föreningen har bedrivit verksamhet vars godkännande har återkallats

Den 28 september 2023 beslutade Utbildningsnämnden i Uppsala kommun att återkalla Föreningens godkännande som huvudman för förskolan Manar Al-Houda.² Beslutet motiverades med att det fanns omfattande och allvarliga brister i verksamheten och att barnen därmed inte fick den utbildning de har rätt till. Beslutet fattades efter uppföljning av utbildningsnämndens beslut från den 21 februari 2023.³ Av beslutet från

---

² Uppsala kommuns beslut den 28 september 2023 i ärende med dnr UBN-2022-05302 (ab. 84 i dnr SI 2022:2079).

³ Uppsala kommuns beslut den 21 februari 2023 i ärende med dnr UBN-2022-05302 (ab. 95 i dnr SI 2022:2079).

den 21 februari 2023 samt underlaget till återkallelsebeslutet framgår bland annat följande.

Föreningen förelades våren 2014 att åtgärda omfattande brister i verksamheten. Bristerna rörde bland annat att Föreningen inte hade tillräcklig insikt, att utbildningen inte bedrevs i enlighet med skollag och läroplan, att Föreningen inte såg till att personalen hade tillräckliga kunskaper och att personalen inte erbjöds kompetensutveckling. Det saknades också förskollärarkompetens i tillräcklig omfattning. Förskolans rektor (då kallad förskolechef) bedömdes inte uppfylla kraven på insikt genom utbildning och erfarenhet. Föreningens klagomålshantering fungerade inte och det fanns också brister i personalens arbete utifrån målen i läroplanen, brister i det systematiska kvalitetsarbetet och brister i förskolans pedagogiska miljö. Först i juli 2016 bedömdes samtliga brister vara åtgärdade.

2019 genomfördes en ny tillsyn vid förskolan. I september 2019 förelades Föreningen att rekrytera tillräckligt med legitimerade förskollärare, eftersom det då saknades förskollärare vid förskolan. Föreningen förelades också att skapa rutiner för att dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet och att säkerställa att rektor bedrev ett systematiskt kvalitetsarbete. Vid uppföljning av tillsynen hade förskolan anställt förskollärare och skapat en plan för det systematiska kvalitetsarbetet.

Tillsynen som föranledde kommunen att återkalla godkännandet inleddes under hösten 2022. Initialt uppgav då Föreningen att AA, som saknade pedagogisk utbildning, var rektor. När förvaltningen informerade Föreningen om att en person som anställs som rektor i enlighet med skollagen måste ha pedagogisk insikt genom utbildning och erfarenhet åtgärdade Föreningen denna brist genom att grundskolans rektor BB gick in som rektor även för förskolan. Föreningen förelades den 21 februari 2023 att åtgärda brister i utbildningen bland annat genom att tillse att förskolan leds och samordnas av en rektor med kompetens och kunskap avseende utbildning i förskola samt att rektorn leder det pedagogiska arbetet vid förskolan och tar det ansvar för utbildningen som framgår i läroplanen för förskola. I beslutet har kommunen påpekat att det är oacceptabelt att förskolan under lång tid saknat en rektor som tagit aktiv del i utbildningen samt att AA anställdes som rektor trots att hon vid tillfället saknade pedagogisk insikt genom utbildning och erfarenhet. Enligt inkomna uppgifter från personal på förskolan, tidigare anställd och vårdnadshavare leddes förskolans arbete under hösten 2023 fortfarande av AA. Rektorn, BB, vistades sällan på förskolan och deltog enligt uppgifterna från personalen inte i förskolans planerings- och uppföljningsmöten.

I beslutet den 21 februari 2023 förelades Föreningen även att rekrytera tillräckligt med personal med sådan kompetens att kravet på stimulans av barns utveckling och lärande ska uppnås. Vid redovisning av åtgärder den 26 april 2023 uppgav Föreningen att det fanns tre förskollärare anställda på förskolan. När Föreningen den 28 april 2023 ombads komplettera med en specifikation över vilka personer som var anställda visade det sig att det bara fanns en förskollärare anställd eftersom två av förskollärarna hade slutat sina tjänster. Föreningen uppgav att de planerade att anställa två förskollärare.

Anställningsavtalen som Föreningen gav in i början av maj 2023 stämde inte överens med det som Föreningen redovisat den 26 april 2023. I samband med kommunikeringen av beslutsunderlaget påpekade kommunen att Föreningen lämnat oriktiga och olika uppgifter vid flera tillfällen avseende bemanningen på förskolan. Föreningen har då uppgett att det berott på en miss i kommunikationen i ledningen samt att Föreningen inte haft som avsikt att lämna oriktiga uppgifter till kommunen.

Kommunen konstaterade i sitt beslut om att återkalla godkännandet i september 2023 att Föreningen, efter uppföljning av den senaste genomförda tillsynen, fortfarande bedrev verksamheten med omfattande och allvarliga brister på huvudmanna- och enhetsnivå i strid med skollagen. De brister som kvarstod var följande. Föreningens ledningskrets bedömdes sakna insikt i de författningar som styr verksamheten. Förskolans rektor saknade insikt i läroplanen för förskolan (Lpfö 18) och delegerade uppgifter till en person som inte har någon pedagogisk utbildning. Föreningen säkerställde inte att förskolan hade tillräckligt med personal med sådan kompetens att barnens utbildning tillgodoseddes. Föreningen använde inte strukturersättningen för att kompensera för systematiska skillnader i förutsättningar för barnen som beror på olika bakgrundsfaktorer, bl.a. för arbetet med barnens språkutveckling. Föreningen kunde inte redogöra för de teoretiska utgångspunkter som ligger till grund för utbildningen. Föreningen kunde inte redogöra för hur den skulle säkerställa att undervisningen utformades i enlighet med de nationella målen i förskolans läroplan. Föreningen kunde inte heller redogöra för hur lärmiljöerna skulle utformas för att bidra till att barnen utvecklar förmågor i enlighet med målen i förskolans läroplan. Detta innebar sammanfattningsvis att barnen på förskolan inte fick den utbildning de hade rätt till. Med hänsyn till de omfattande, allvarliga och ständigt återkommande bristerna i verksamheten och det faktum att Föreningen saknade insikt i författningarna, bedömdes ett föreläggande inte vara tillräckligt. Föreningens godkännande att bedriva förskola återkallades därför. Kommunen förordnade att beslutet om återkallelse skulle gälla från och med den 6 november 2023.

Föreningen överklagade beslutet och framställde yrkande om inhibition (Förvaltningsrätten i Uppsala mål nr 6187-23). Förvaltningsrätten avslog inhibitionsyrkandet genom beslut den 13 oktober 2023. Föreningen har härefter på nytt framställt ett yrkande om inhibition vilket avslogs av förvaltningsrätten den 3 november 2023. Båda besluten har överklagats till Kammarrätten i Stockholm som inte meddelat prövningstillstånd. Förvaltningsrätten har ännu inte meddelat dom i målet.

Arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen höll, mellan den 31 januari 2023 och den 7 februari 2023, intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektor vid vilka frågor ställdes om arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Föreningen har därefter, i augusti 2023, gett in tre då aktiva åtgärdsprogram.

Rättslig reglering m.m.

Förutsättningar för godkännande som huvudman m.m.

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat förskoleklass, grundskola och fritidshem. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket lämnas om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Vidare krävs enligt bestämmelsens tredje stycke att den enskilde i övrigt bedöms lämplig. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

Av 2 kap. 5 a § skollagen framgår att, ifråga om en juridisk person, prövningen enligt 5 § andra stycket och tredje stycket sammantaget avser den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten, styrelseledamöter och styrelsesuppleanter, bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag och personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten. I fråga om en juridisk person ska lämplighetsbedömningen avse de personer som anges ovan och den juridiska personen.

När det är fråga om en juridisk person krävs att samtliga företrädare för denna bedöms lämpliga (2 kap. 5 § tredje stycket skollagen). Det kan räcka med att det finns brister i detta hänseende hos en person för att lämplighetskravet inte ska anses uppfyllt (prop. 2017/18:158 s. 49).

Av förarbeten till 2 kap. 5 § skollagen framgår att ekonomisk skötsamhet ska vägas in vid lämplighetsbedömningen, dvs. att de uppräknade personerna skött redovisning, betalning av skatter och arbetsgivaravgifter m.m. Om företrädarna tidigare har bedrivit en verksamhet vars godkännande eller tillstånd har återkallats eller om ansvarig myndighet i sin tillsyn funnit allvarliga brister i verksamheten, kan det också påverka bedömningen av företrädarnas lämplighet (prop. 2017/18:158 s. 49 f. och s. 122).

Syftet med lagstiftningen är att förhindra oseriösa aktörer att verka inom välfärdssektorn (prop. 2017/18:158 s. 44–45). I förarbetena anges även att tjänster inom välfärdsområdet i stor utsträckning riktas till grupper som befinner sig i utsatta positioner och på olika sätt befinner sig i en beroendesituation i förhållande till den som levererar tjänsten. Att minska oseriösa aktörers möjlighet att bedriva skattefinansierad välfärdsverksamhet är dessutom viktigt för allmänhetens tilltro till sektorn som helhet (prop. 2017/18:158 s. 45). Vidare anges det i förarbetena att det är angeläget att tillsynsmyndigheterna kan ingripa innan bristande ekonomiska förutsättningar eller bristande lämplighet har hunnit drabba elever eller brukare (prop. 2017/18:158 s. 53).

I 26 kap. 3 § första stycket 5 p. skollagen anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 §.

Enligt 26 kap. 7 § skollagen är den vars verksamhet står under tillsyn enligt skollagen skyldig att på tillsynsmyndighetens begäran lämna upplysningar samt tillhandahålla handlingar och annat material som behövs för tillsynen.

Återkallelse

Enligt 26 kap. 14 § skollagen får ett godkännande för en enskild huvudman inom skolväsendet återkallas om den enskilde inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande enligt 2 kap. 5 § andra och tredje styckena. Av förarbetena till 26 kap. 14 § skollagen framgår att bestämmelsen främst är avsedd att användas om huvudmannen saknar rättslig eller faktisk möjlighet att åtgärda de brister som aktualiserat frågan om återkallelse av godkännandet, och därmed saknar förutsättningar att följa ett föreläggande (prop. 2017/18:158 s. 125). Vidare anges att det kan vara många olika situationer som gör att ett föreläggande inte går att följa och att det varken är lämpligt eller möjligt att uttömmande i lagtexten reglera i vilka situationer tillsynsmyndigheten får återkalla ett tillstånd utan föregående föreläggande (prop. 2017/18:158 s. 53 f.).

Ideella föreningar

Det saknas särskild reglering för ideella föreningar. Viss vägledning kan hämtas från närliggande associationsrättslig lagstiftning, praxis och god sed.

Av praxis, god förenings sed och allmänna rättsprinciper får anses följa att en styrelse i en ideell förening har till uppgift att förvalta föreningens angelägenheter och företräda föreningen gentemot tredje man. Den ställning styrelsens ledamöter har i en ideell förening innebär att de ska tillvarata föreningens intressen. Till förvaltningen av föreningen hör att styrelsen vidtar de åtgärder som allmän lagstiftning, stadgar och stämma föreskriver.

Bokföringsskyldighet och årsredovisning

Av 2 kap. 2 § fjärde stycket bokföringslagen (1999:1078) framgår att en juridisk person som bedriver näringsverksamhet är bokföringsskyldig.

Av 6 kap. 1 § bokföringslagen framgår vilka företag som är skyldiga att avsluta bokföringen med en årsredovisning och offentliggöra den enligt 2 §.

Av 6 kap. 2 § bokföringslagen följer att en årsredovisning ska upprättas och offentliggöras enligt bestämmelserna i årsredovisningslagen (1995:1554).

Av 6 kap. 3 § första stycket bokföringslagen framgår att andra företag än sådana som enligt 6 kap. 1 § måste upprätta årsredovisning, ska, om de inte upprättar årsredovisning, för varje räkenskapsår avsluta den löpande bokföringen med ett årsbokslut.

Enligt 1 kap. 1 § årsredovisningslagen är den, om inte annat föreskrivs i 2 §, tillämplig på sådana företag som avses i 6 kap. 1 § bokföringslagen.

Av 2 kap. 2 § årsredovisningslagen framgår att en årsredovisning ska upprättas på ett överskådligt sätt och i enlighet med god redovisningssed.

Enligt 2 kap. 3 § årsredovisningslagen ska balansräkningen, resultaträkningen och noterna upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av företagets ställning och resultat. Om det behövs för att en rättvisande bild ska ges, ska det lämnas tilläggsupplysningar. Om avvikelse görs från vad som följer av allmänna råd eller rekommendationer från normgivande organ, ska upplysning om detta och om skälen för avvikelsen lämnas i en not.

Av 2 kap. 7 § årsredovisningslagen framgår bland annat att avseende företag som företräds av en styrelse ska årsredovisningen skrivas under av samtliga styrelseledamöter.

Av 8 kap. 3 § p. 5 årsredovisningslagen framgår att en ideell förenings årsredovisning ska hållas tillgänglig för alla som är intresserade senast från sex månader efter räkenskapsårets utgång. Efter särskilt föreläggande av registreringsmyndigheten ska bestyrkta kopior av handlingarna ges in dit. Sådant föreläggande ska utfärdas när någon begär det.

Skolinspektionens bedömning

Ledningskretsen

Skolinspektionen bedömer att följande personer tillhör Föreningens ledningskrets: AA som styrelseordförande samt BB, CC, DD, EE och FF som styrelseledamöter.

Mot bakgrund av innehållet i årsstämmoprotokollen och de uppgifter som Föreningen lämnat finner Skolinspektionen utrett att AA ingått i Föreningens ledningskrets sedan våren 2018, då hon utsågs till styrelseledamot.

När det gäller övriga styrelseledamöter framgår att BB och DD suttit i styrelsen sedan februari 2022, CC sedan maj 2023 och EE och FF sedan juni 2023. CC var även del av ledningskretsen i egenskap av firmatecknare under 2022 – 2023 och dessförinnan som styrelseledamot under 2015 – 2018.

Lämplighet

Nedan redogörs för den misskötsamhet som läggs till grund för Skolinspektionens lämplighetsbedömning av Föreningen och dess ledningskrets.

Brister i Föreningens ekonomiska redovisning och förvaltning

Av utredningen framgår att den ekonomiska redovisningen i Föreningen missköts under lång tid. Det handlar framförallt om att föreningen återkommande har varit sen med att upprätta årsredovisning.

Föreningen, som bedriver näringsverksamhet, är bokföringsskyldig och är därför skyldig att tillämpa bokföringslagens regler.⁴ Av 6 kap. 3 § bokföringslagen framgår att Föreningen är skyldig att avsluta den löpande bokföringen antingen genom att upprätta en årsredovisning eller genom att upprätta ett årsbokslut.⁵ Föreningen har valt att avsluta sin bokföring med en årsredovisning. En årsredovisning ska upprättas och offentliggöras enligt bestämmelserna i årsredovisningslagen.⁶ För Föreningens del innebär det att årsredovisningen ska upprättas och hållas tillgänglig för intressenter senast sex månader efter räkenskapsårets utgång, dvs. senast den 30 juni.⁷ Av utredningen framgår att Föreningen inte någon gång sedan upprättandet av årsredovisningen för 2015 har upprättat årsredovisning inom den föreskrivna tiden och att förseningen i vissa fall har varit avsevärd. Samtliga år utom ett har årsredovisningen upprättats under oktober månad eller senare, alltså flera månader försent.

Föreningen bedriver tillståndspliktig verksamhet som är skattefinansierad och har tilldelats offentliga förvaltningsuppgifter. Mot den bakgrunden är det angeläget att Föreningen, även om den inte är skyldig att ge in sin årsredovisning till Bolagsverket, fullgör sin bokföringsskyldighet genom att avsluta bokföringen i rätt tid. Skolinspektionen ska fortlöpande bedöma om en huvudman har ekonomiska förutsättningar att bedriva den verksamhet som den getts tillstånd för. Vid en sådan granskning utgör årsredovisningen alternativt årsbokslutet betydelsefulla underlag och det är därför viktigt att dessa handlingar finns tillgängliga inom föreskriven tid. Att den ekonomiska redovisningen hos en huvudman för skolverksamhet uppfyller lagstadgade krav har även betydelse för möjligheten till kontroll och uppföljning av hur skattemedel i form av bidrag används. Enligt Skolinspektionen finns det därför anledning att se allvarigt på att Föreningen år efter år är försenad med att upprätta årsredovisning.

Skolinspektionen konstaterar vidare att ingen av Föreningens årsredovisningar avseende räkenskapsåren 2015 – 2022 har undertecknats av samtliga styrelseledamöter, vilket borde ha skett.⁸ I bästa fall har endast två av fyra eller fem

---

⁴ 2 kap. 2 § 4 st. bokföringslagen

⁵ Föreningen tillhör inte någon av de kategorier av företag som, enligt 6 kap. 1 § bokföringslagen, är skyldiga att avsluta bokföringen med en årsredovisning.

⁶ 6 kap. 2 § bokföringslagen, se även Bokföringsnämndens informationsskrift Ideella föreningar m.fl. – Bokföringsskyldighet och hur den löpande bokföringen ska avslutas (januari 2018).

⁷ 8 kap 3 § p. 5 årsredovisningslagen. Det kan anmärkas att även om föreningen, i stället för årsredovisning, valt att upprätta årsbokslut så skulle den lagstadgade fristen inom vilken föreningen är skyldig att senast avsluta bokföringen ha varit densamma. Ett årsbokslut ska färdigställas så snart det kan ske, dock senast sex månader efter räkenskapsårets utgång (se 6 kap. 7 § bokföringslagen).

⁸ 2 kap. 7 § årsredovisningslagen

styrelseledamöter undertecknat årsredovisningen. Årsredovisningen för år 2021 skrevs under av endast en av fem styrelseledamöter och en extern firmatecknare (CC). Dessutom framgår att resultatet enligt årsredovisningen för 2019 inte överförts på ett korrekt sätt till årsredovisningen för räkenskapsåret 2020.

Av utredningen framgår även att Föreningen agerat i strid med sina stadgar. Enligt stadgarna ska årsredovisning för det senaste verksamhetsåret behandlas på årsmötet som ska hållas före maj månads utgång och årsredovisningshandlingar lämnas till revisorerna senast två veckor före årsmötet. Trots att den auktoriserade revisorn i revisionsberättelsen för varje räkenskapsår sedan 2015 anmärkt att årsredovisningen inte upprättats i sådan tid och lämnats för revision inom sådan tid som framgår av stadgarna så har Föreningen fortsatt att bryta mot stadgarna i detta avseende. Inte något av de senaste åtta åren har årsredovisningen varit klar i sådan tid att den har kunnat behandlas på årsmötet. Föreningen har vidare brutit mot sina stadgar bland annat genom att ha fel antal ledamöter i styrelsen (februari 2022 till juni 2023) och att bara utse en person till valberedningen under åren 2017-2021.

Eftersom årsredovisningen inte upprättats i tid till årsmötet något av de aktuella åren har revisorn inte heller kunnat avge sin revisionsberättelse före årsmötet. Trots det anges i protokollen från årsmötena som hölls åren 2017 – 2022 att revisionsberättelse för "senaste år" behandlats och godkänts på årsmötet. Protokollen verkar alltså inte återge vad som förevarit på årsmötena. Skolinspektionen konstaterar att om det som avses med "senaste år" i protokollen är revisionsberättelsen för den senast upprättade årsredovisningen så bryter Föreningen mot sina stadgar genom att inte behandla årsredovisning och revisionsberättelse avseende det senaste verksamhetsåret. Av protokollen framgår vidare att styrelsen beviljats ansvarsfrihet vid årsmötena. Skolinspektionen ifrågasätter hur medlemmarna har kunnat bevilja styrelsen ansvarsfrihet utan att ha tillgång till en upprättad årsredovisning och revisionsberättelse avseende det senaste verksamhetsåret.

Det finns även andra brister när det gäller genomförandet av årsmöten i förhållande till vad som anges i stadgarna. Av protokollet från årsmötet 2023 framgår till exempel inte att det på årsmötet behandlats ansvarsfrihet för styrelsen, val av ordförande, sekreterare, justerare och rösträknare vid årsmötet eller fastställande av medlemsavgiften och inte heller att det utsetts någon valberedning eller revisor. Av protokollet för årsmötet 2021 framgår att det inte hölls inom rätt tid.

Ideella föreningar som organisationsform saknar rättslig reglering i form av speciallagstiftning som finns för exempelvis aktiebolag och ekonomiska föreningar. På samma sätt som i aktiebolag och ekonomiska föreningar är det dock styrelsen som ansvarar för förvaltningen av verksamhetens angelägenheter och för att bokföringen sköts korrekt. Eftersom en ideell förenings stadgar är det dokument som ska vara styrande för verksamheten är det angeläget att stadgarna följs.

De felaktigheter som framkommit i tillsynen i denna del tyder på att det i ledningskretsen finns en bristande insikt i de regelverk som styr associationsformen. Att felen har varit återkommande under en mycket lång period och att styrelsen även efter att revisorn och Skolinspektionen påtalat felaktigheter fortsatt göra på samma sätt visar dock enligt Skolinspektionen att det i ledningskretsen saknas både vilja och förmåga att sköta förvaltningen av Föreningen på ett korrekt sätt. Bristerna i Föreningens ekonomiska redovisning och förvaltning ska därför läggas Föreningen och dess ledningskrets till last vid lämplighetsprövningen.

Övrig ekonomisk misskötsamhet

Skolinspektionen konstaterar att Föreningen deklarerade och betalade skatter och avgifter för sent vid upprepade tillfällen under perioden 2015 – 2021, vilket återkommande påpekats i revisionsberättelserna. Det har bland annat handlat om för sent inlämnade moms- och arbetsgivardeklarationer och för sent upprättade inkomstdeklarationer, vilket lett till förseningsavgifter och skattetillägg. Trots att Skatteverket under 2018 beslutade om skönsbeskattning och påförde Föreningen skattetillägg och förseningsavgifter på grund av att Föreningen inte i rätt tid lämnat in inkomstdeklaration för verksamhetsåret 2017 så var Föreningen sen med att lämna in inkomstdeklaration även för verksamhetsåret 2020. Det har visserligen förflutit relativt lång tid sedan merparten av dessa brister. Skolinspektionen anser ändå att de bör tillmätas viss betydelse vid en helhetsbedömning av om Föreningen uppfyller lämplighetskravet. Enligt Skolinspektionen bidrar ovanstående misskötsamhet till slutsatsen att Föreningen och dess företrädare under lång tid inte tagit sina skyldigheter mot det allmänna på tillräckligt stort allvar.

Föreningen har bedrivit verksamhet vars godkännande har återkallats

Skolinspektionen konstaterar att Föreningen har drivit en förskola vars godkännande återkallats på grund av att det funnits omfattande och allvarliga brister i verksamheten, både på huvudmanna- och enhetsnivå. Av underlaget till kommunens beslut framgår att Föreningen inte följt kommunens föreläggande i mars 2023 och att flera av de allvarliga brister som Föreningen då förelagts att avhjälpa även förelegat vid tidigare genomförda tillsyner av förskolan. Till exempel hade Föreningen inte tillräckligt med utbildade förskollärare vid tillsyn 2014 och 2019. 2014 hade rektor inte pedagogisk insikt genom utbildning och erfarenhet vilket var en brist även under hösten 2022.

Skolinspektionen ser allvarligt på att Föreningen återkommande haft allvarliga brister i förskoleverksamheten och att Föreningen inte följt kommunens föreläggande. Det finns vidare anledning att ifrågasätta att Föreningen som rektor anställt en person som saknade pedagogisk insikt och att man gjorde det trots att Föreningen genom tidigare tillsynsbeslut blivit informerad om vilka krav som ställs på en rektor för förskola. Enligt Skolinspektionen är det vidare anmärkningsvärt att AA fortsatte att leda verksamheten även efter att kommunen påtalat att hon inte uppfyllde kravet på pedagogisk insikt hos rektor och Föreningen utsett BB till rektor.

Att företrädarna för en skolhuvudman drivit verksamhet med så allvarliga brister att deras tillstånd återkallats kan enligt förarbetena till 2 kap.5 § skollagen påverka bedömningen av företrädarnas lämplighet. I förevarande fall har återkallelsen skett i närtid och den gäller en verksamhet som är närliggande skolverksamhet. Även denna omständighet ska därför ligga Föreningen och dess ledningskrets till last vid lämplighetsbedömningen.

Föreningen har vid tillsyn lämnat felaktiga uppgifter till tillsynsmyndigheten

Utredningen visar att skolans rektor BB (som numera även sitter i föreningens styrelse) under våren 2018, i samband med uppföljning av en pågående tillsyn, lämnade oriktiga uppgifter till Skolinspektionen om skolans tillgång till kurator och skolpsykolog. BB beskrev på ett detaljerat sätt att Föreningen anställt två personer som arbetade minst 20 procent, en kurator och en psykolog, och hur dessa kompetenser tillsammans med övriga elevhälsan arbetade hälsofrämjande och förebyggande. Det har inom ramen för nu aktuell tillsyn visat sig vara felaktiga uppgifter. Skolinspektionen konstaterar att BB måste ha varit medveten om att han lämnade oriktiga uppgifter och drar därför slutsatsen att syftet har varit att myndigheten, i tron att de brister som Föreningen förelagts att åtgärda också hade åtgärdats, skulle avsluta sin uppföljning av tillsynen. Av utredningen framgår vidare att även Föreningen genom dåvarande styrelseordföranden måste ha varit införstådd med att oriktiga uppgifter lämnades till Skolinspektionen. Att en rektor och en huvudman lämnar medvetet felaktiga uppgifter till en tillsynsmyndighet försvårar naturligtvis myndighetens tillsyn. I det här fallet ledde de felaktiga uppgifterna till att Skolinspektionens tillsyn av skolan avslutades på felaktiga grunder, vilket det finns anledning att se mycket allvarligt på. Den omständigheten att medvetet felaktiga uppgifter lämnats inom ramen för ett tillsynsärende talar mot att Föreningen är en seriös aktör och bör beaktas vid lämplighetsprövningen av Föreningen och BB.

Av utredningen framgår vidare att Föreningen även i samband med kommunens tillsyn av Föreningens förskola lämnat uppgifter som i efterhand visat sig inte stämma. Detta har skett i samband med redovisning av vidtagna åtgärder och även i detta fall har det handlat om vilken personal som fanns i verksamheten. Oavsett orsaken till att felaktiga uppgifter lämnats vid tillsynen så visar det, enligt Skolinspektionen, att Föreningens företrädare inte tar skyldigheten att lämna korrekta uppgifter till tillsynsmyndigheter på tillräckligt stort allvar. Även dessa omständigheter gör att det finns skäl att ifrågasätta Föreningen och dess företrädares lämplighet.

Lämplighetsbedömningen avseende ledningskretsen och den juridiska personen

Skolinspektionen konstaterar att flertalet av de brister som förekommit i utredningen har varit återkommande sedan 2016 trots att Föreningen kontinuerligt informerats om att man gjort fel och trots att Föreningens styrelse har bytts ut i sin helhet under den aktuella tidsperioden. Styrelsen har årligen sedan 2016, trots revisorsanmärkningar,

brutit mot sina egna stadgar och inte upprättat årsredovisning inom rätt tid enligt årsredovisningslagens regler. Vidare har Utbildningsnämnden i Uppsala kommun funnit samma brister i förskoleverksamheten under sin tillsyn 2023 som under tillsyn 2014. Både en nuvarande styrelseledamot och den tidigare styrelseordföranden har därtill medvetet lämnat felaktiga uppgifter till Skolinspektionen i syfte att få myndigheten att avsluta en uppföljning. Felaktiga uppgifter har också lämnats vid tillsynen av Föreningens förskola under 2023. Även om en del av misskötsamheten ligger längre tillbaka i tiden anser Skolinspektionen att den är av relevans för lämplighetsbedömningen eftersom den visar på ett mönster av återkommande brister i verksamheten. Den misskötsamhet som har framkommit kan inte anses ursäktlig. Vid en sammantagen bedömning av den konstaterade misskötsamheten finner Skolinspektionen att den är av sådant allvarligt slag och omfattning att Föreningen, som juridisk person, ska anses olämplig. Skolinspektionen beaktar härvid särskilt att misskötsamheten till stor del beror på bristande förvaltning av Föreningen och att misskötsamheten fortsatt även när nya styrelseledamöter tillträtt.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att styrelseledamöterna AA, BB och DD inte uppfyller kravet på lämplighet. Skolinspektionen konstaterar att det under alla år som AA har varit styrelseledamot återkommande förekommit brister i den ekonomiska redovisningen och förvaltningen av föreningen. BB och DD har inte suttit i styrelsen lika länge som AA, samma typ av brister har dock förekommit även sedan de tillträdde som styrelseledamöter. Under den tid som AA suttit i styrelsen har även annan ekonomisk misskötsamhet förekommit, bland annat i form av försent inlämnande inkomstdeklarationer. AA, BB och DD har som styrelseledamöter ett ansvar för den ekonomiska redovisningen och förvaltningen av föreningen och bör därför lastas för den misskötsamhet som förekommit under den tid som de ingått i styrelsen. När det gäller DD ska vid lämplighetsbedömningen även beaktas att han är kassör i styrelsen och därmed har ett särskilt ansvar för att bokföringen avslutas på ett korrekt sätt samt att han lämnat oriktiga uppgifter till Skatteverket vilket resulterat i att han påförts skattetillägg. När det gäller AA ska beaktas att hon ledde verksamhet vid Föreningens förskola, och BB att han var rektor på förskolan, under tid som det förelegat allvarliga och omfattande brister i verksamheten. Samtliga tre har suttit i styrelsen vid kommunens senaste tillsyn av förskoleverksamheten då felaktiga uppgifter om antalet anställda förskollärare lämnats till utbildningsnämnden, vilket också bör vägas in. I fråga om BB ska även beaktas att Skolinspektionen funnit utrett att han, innan han blev styrelseledamot, som rektor vid en tillsyn av Föreningens skola medvetet lämnat felaktiga uppgifter till myndigheten.

CC tillträdde styrelsen först i maj 2023 och var mellan 2022 – 2023 extern firmatecknare. Under den tid som hon tidigare suttit i styrelsen (2015 – 2018) har det dock återkommande förekommit brister i Föreningens ekonomiska redovisning och förvaltning, delvis av samma slag som även förekommit under senare tid när CC åter ingått i Föreningens ledningskrets, men också annan ekonomisk misskötsamhet bland annat i form av försent inlämnade inkomstdeklarationer. CC har vidare, under sin tid som extern firmatecknare, undertecknat årsredovisningen för 2021 vilket talar för att

hon då var delaktig i styrelsens arbete med upprättandet av årsredovisning. Mot bakgrund av det anförda bedömer Skolinspektionen att inte heller CC kan bedömas som lämplig att bedriva skolverksamhet.

Avslutningsvis gör Skolinspektionen bedömningen att det inte är visat att EE och FF, som tillträdde styrelsen först i juni 2023, är olämpliga att bedriva skolverksamhet.

Prövning av Föreningens ekonomiska förutsättningar

Skolinspektionen bedömer att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område.

Arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen höll intervjuer om arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd för över ett år sedan. Under den tid som förflutit sedan dess kan skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd ha förändrats.

Mot den bakgrunden och då såväl delar av ledningskretsen som den juridiska personen bedöms som olämpliga finner Skolinspektionen att det saknas skäl att pröva ärendet i denna del.

Återkallelse

Föreningen och flera av personerna som ingår i dess ledningskrets bedöms inte lämpliga att bedriva skolverksamhet. Föreningen uppfyller därför inte längre förutsättningarna för godkännande enligt 2 kap. 5 § skollagen.

Av utredningen framgår att Föreningens styrelse väljs av Föreningens medlemmar som främst består av anställda på skolan. Vidare framgår att flera av de anställda på skolan är släkt med nuvarande och tidigare styrelseledamöter, att flera av de anställda ingår eller tidigare ingått i styrelsen och att den nuvarande styrelsen delvis består av tidigare styrelseledamöters släktingar. Den nuvarande ordföranden är exempelvis den tidigare ordförandens dotter. Av utredningen framgår även att Föreningens medlemmar under 2022 har bytt ut större delen av den tidigare styrelsen, som inte skött sina styrelseuppdrag, mot en i stort sett helt ny styrelse som inte heller har skött sina styrelseuppdrag. Dessutom har såväl tidigare som nuvarande styrelseledamöter lämnat oriktiga uppgifter i tillsynsärenden. Av Föreningens stadgar framgår att man behöver ha varit medlem i föreningen under minst ett år för att få kandidera till styrelsen. Föreningen, som i november 2023 endast hade 25 medlemmar, kan alltså inte välja in nya medlemmar som nu kan ingå i styrelsen. Mot bakgrund av anförda omständigheter och att den juridiska personen bedöms som olämplig bedömer Skolinspektionen att Föreningen saknar möjlighet att åtgärda de brister som förekommit och därmed saknar både vilja och förmåga att följa ett föreläggande.

Med hänsyn till de bakomliggande bristernas karaktär och omfattning samt att den juridiska personen och stora delar av ledningskretsen är att anse som olämpliga gör

Skolinspektionen bedömningen att ett beslut om återkallelse att bedriva skolverksamhet är proportionerligt. Föreningens godkännanden att bedriva skolverksamhet ska därför återkallas.

Ett återkallande av Föreningens godkännande att bedriva verksamhet är ett ingripande beslut som påverkar de elever som går på skolan. Ett sådant beslut medför att eleverna måste byta skola. Det är emellertid angeläget att eleverna får sin utbildning av en kompetent och seriös huvudman som uppfyller de krav som ställs på lämplighet. Elevernas hemkommuner ska också tillse att eleverna får sin skolgång vid en annan skola när en skolas tillstånd återkallas. Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen att barnets bästa, för här berörda elever, är att få sin utbildning i en annan huvudmans regi. Skolinspektionen bedömer att de skäl som finns för återkallelse väger tyngre än de negativa konsekvenser beslutet kan få för eleverna i verksamheten vilket innebär att ett beslut om återkallelse är förenligt med barnets bästa.

Beslutet har fattats av generaldirektör Helén Ängmo.

Utredare Emma Bäckman har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även regionchef Agneta Broberg, enhetschef Anna Bergqvist, chefsjurist Klara Cederlund, jurist Charlotte Svanström, regionjurist Nina Forsgren och ekonom Christina Lundgren medverkat.

Kopia till:

Skolverket.

Elevernas hemkommuner.

Bilaga: Hur ni överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka det till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm, Besök: Sveavägen 159 eller till skolinspektionen@skolinspektionen.se.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer.
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets diarienummer.
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektion inom tre veckor från den dag ni har fått del av beslutet. Om ni företräder det allmänna, t.ex. en kommun, ska överklagandet istället ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Skolinspektion att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.